

Complexnummer: 529467

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

529468, 529469, 529470, 529471,
529472, 529473

Woonplaats

Kollum

Gemeente

Noardeast-Fryslân

Provincie

Friesland

Hoofdadres van hoofdobject

Voorstraat 87, 9291 CE Kollum

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Buitenplaats ontstaan in 1847 in opdracht van notaris D.H. Andreae. In structuur (alhoewel ingekort) en grotendeels in detail goedbewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2) met BRUG (3), PRIEEL(4), TWEE TERRACOTTA LEEUWEN (5a en 5b) en HEKWERK (6)

De buitenplaats beslaat een kavel van ruim 1 ha aan de oostzijde van de Voorstraat, de historische oostwest as van Kollum waaraan van oudsher de behuizingen van de notabelen stonden. In deel I van de Kroniek van Teenstra (1859) staat Kollum beschreven als 'aanzienlijk vlek, met hoge naalddoren, de hoofdplaats der grietenij met herenhuizen en buitenplaatsen zoals die van Van Limburg Stirum, Eskes en Andreae.' Het voorname huis dat geen naam draagt maar in de loop van de 20ste eeuw naar de toenmalige bewoners bekend stond als Huize Wassenbergh, staat ten opzichte van de overige bebouwing ruim naar achteren geroid. Ten behoeve van de aanleg van de buitenplaats is indertijd (1847) een viertal panden aan de Voorstraat gesloopt. Voor het huis ligt een aardig ingerichte tuin met monumentale kastanjes, die aan Voorstraatzijde is afgezet met een contemporain giet- en smeedijzeren hekwerk. Achter het huis ligt de parkachtige tuin in landschapsstijl. Huis en tuin dateren uit 1847 en zijn gebouwd respectievelijk aangelegd in opdracht van notaris Daniël Hermannus Andreae. Het ontwerp van het huis in Eclectische stijl wordt toegeschreven aan F. Stoett sr., opzichter bij Rijkswaterstaat; dat van de tuin in landschapsstijl aan Lucas Pieters Roodbaard, 'architect van buitenplaatsen'. Het geheel vormt een karakteristieke

combinatie van midden-19de-eeuwse bouwkunst en tuinaanleg. Bij de verkoop van het complex, in 1902, staat Voorstraat 87 te boek als 'de bekende buitenplaats van wijlen de heer D.H. Andreae te Kollum'. Het te verkopen goed omvatte ondermeer een moestuin, een appelhof, een broeikas met broeibakken, een hoenderpark en twee priëlen - een achter in de tuin en een dicht bij het huis. Van deze beide resteert nog het houten exemplaar bij het huis - zij het in zeer slechte staat. HUIS. Tussen 1902 en 1905 heeft het huis, gesticht in 1847, een verbouwing ondergaan waarbij enkele voor die tijd kenmerkende elementen op harmonische wijze zijn toegevoegd. Een en ander hield verband met de koop van de buitenplaats door notaris D. ter Haar in 1902. Na aankoop verkocht Ter Haar het noordelijke deel van de grond en liet het huis verbouwen. Het complex verkeert grotendeels in de staat van omstreeks 1905. Vanuit de huidige toestand zijn met behulp van enkele oude foto's en een schetsje van architect H.H. Kramer (in bezit van de eigenaar) de volgende wijzigingen uit 1902-1905 te herleiden. In het interieur werden de centrale entree met ontvangsthall en vide opgeofferd ten gunste van een serrekamer op de begane grond en een extra kamer op de verdieping. Ook de kluis in de klerkenkamer aan de westkant van het huis dateert hoogstwaarschijnlijk uit de periode Ter Haar. De paraboolvormige glazen serre van 'briques Falconnier' aan de voorzijde van het huis, ook periode Ter Haar, is omstreeks 1910 door notaris F. Wassenbergh vervangen door het huidige houten exemplaar. Andere wijzigingen zijn de vernieuwing van een aanbouw aan oostzijde en de verplaatsing van de hoofdingang daarheen. Ook de gevel aan westzijde werd gewijzigd, waarbij een aanbouw (mogelijk koetshuis) werd verwijderd. TUIN C.A. De landschappelijke tuin moet zijn ingekort bij gelegenheid van de verkoop van 1902. Wat resteert weerspiegelt echter in ruime mate het karakter van de oorspronkelijke aanleg. Weliswaar zijn sommige stofferende elementen van de buitenplaats verdwenen (onder meer het prieel achter in de aanleg en een brug) en is de vijver ingekort, maar kenmerkende elementen als zichtlijnen, verrassende doorzichten, de weerspiegeling van het huis in de vijver, een brug en een prieel zijn bewaard gebleven. Het is niet bekend of de tuin ook een voor de tijd van ontstaan zo kenmerkend bergje heeft gekend. Hoe dit alles ook zij: ook in ingekorte vorm manifesteert de aanleg zich als een afgerond naar binnen gekeerd geheel met de overtuigende kenmerken van een Roodbaard-aanleg. Opvallend is de grote verscheidenheid aan stinzenplanten die op het terrein voorkomen. De terracotta leeuwen aan de voet van het terras aan tuinzijde lagen oorspronkelijk vóór het huis. Zij zijn vermoedelijk vervaardigd bij de terracottafabriek van E.C. Martin te Zeist.

De bescherming van de historische buitenplaats Voorstraat 87, gebouwd voor de Kollumer notaris D.H. Andreae, omvat het huis met voorterrein en hekwerk, de landschapstuin met brug, het restant van een prieel en twee terracotta leeuwen. Hierbij zij aangetekend dat, hoewel het restant van het prieel in zeer slechte staat verkeert en de brug - met behoud van de golving - grotendeels is vernieuwd, beide elementen door vorm en situering van groot belang zijn voor de landschappelijke aanleg.

NB. De aanbouw met carport aan de uiterste oostzijde van het perceel is nieuw en valt buiten de bescherming van rijkswege.

De buitenplaats grenst aan zuidzijde aan de Voorstraat, aan noordzijde aan twee kleine percelen weiland, aan oostzijde ten dele aan de (achter)terreinen van belendende percelen aan de Andreaestraat en aan westzijde aan die van de Oosterdiepswal. Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van de buitenplaats, alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering van het complex

HISTORISCHE BUITENPLAATS van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de

tuinhistorische waarde alsook vanwege de ensemblewaarde en de stedenbouwkundige waarde. De buitenplaats:

- heeft cultuurhistorische waarde vanwege de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis;
- heeft architectuurhistorische waarde vanwege de voor de bouwtijd karakteristieke stilistische kenmerken van het hoofdgebouw, dat wordt toegeschreven aan F. Stoett sr., alsook vanwege het materiaalgebruik en de detaillering;
- heeft tuinhistorische waarde vanwege de stilistische karakteristieken van de tuinaanleg, die wordt toegeschreven aan L.P. Roodbaard;
- heeft ensemblewaarde vanwege de harmonieuze samenhang tussen de samenstellende onderdelen;
- is van belang als enig overgebleven buitenplaats langs de Voorstraat van Kollum;
- is van stedenbouwkundige waarde vanwege de ruim naar achteren gerooide plaats die zij inneemt binnen de vrijwel gesloten gevelwand van de Voorstraat.

Monumentnummer*: 529468

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

HOOFDGEBOUW. Twee bouwlagen tellend geheel gepleisterd voornamelijk HUIS, opgetrokken uit baksteen en verlevendigd door (gepleisterde) pilasters en raam- en kordonlijsten; flauw hellend afgeknot schilddak met zwarte gegolfde geglazuurde Friese pan; hardstenen plint, vier hoekschoorstenen met bord; smalle vierruits dakkapellen in westelijk, noordelijk en oostelijk dakschild; geprofileerde gootlijsten op sierlijke consoles; muurankers. Het geheel omvat een blokvormig hoofdvolume met aan achterzijde twee ondiepe vleugels onder plat dak met kroonlijst waarop een forse, opstaande goot; aan oostzijde forse aanbouw onder lessenaardak, met in de oksel tegen de oostgevel portaal onder plat dak alwaar de (verplaatste) hoofdingang. Aan westzijde kleine aanbouw met praktijkingang. Ingangen en serre alle met stoep. De voorgevel symmetrisch ingedeeld en afgezet door een forse gepleisterde kroonlijst met rozetten; centraal een timpaanachtige bekroning met houten betimmering met rozetten. Middenpartij bestaande uit houten driezijdige serre met openslaande deuren, hardstenen stoep, driedelig bovenlicht en, aan weerszijden, ramen met gebogen drierruits bovenlichten in sobere Art Nouveau; het geheel onder afgeknot koperen felsdak; erboven balkon met houten balustrade en openslaande deuren met boven- en zijlichten onder horizontale lijst waarop rondbogen als voortzetting van deur- en raamstijlen; aan weerszijden twee getoogde meerruitsramen (achtruits op de begane grond; zesruits op de verdieping) met gepleisterde 'wenkbrauwen'; alle oorspronkelijk met houten persiennes. In de linkerzijgevel (west) een hoog verdiepingvenster met Art Nouveau glas-in-lood ter verlichting van het trappenhuis. Aldaar ook de voormalige praktijkingang in gesloten portaal onder plat dak. Vrijwel symmetrische achtergevel met, centraal, openslaande tuindeuren met bovenlicht aan weerszijden waarvan een achtruitsraam met smalle zijlichten en een dito raam met enigszins afwijkende middenpartij. Over de gehele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

middenpartij een ondiep balkon op slanke gietijzeren kolommen met (gerestaureerde) smeed- en gietijzeren balustrade; hierachter de grote zaal (met vrij uitzicht op de landschappelijke tuin) met drie stel openslaande deuren (zesruits met half rond bovenlicht waarin versiering en smalle zijlichten); boven het middelste stel deuren een gepleisterde rondboog. De omlijstingen en pilasters eveneens gepleisterd. In de beide ondiepe vleugels (tuinzijde) op de verdieping getoogde zesruitsramen; beganegronds in de oostvleugel een groot driedelig getoogd keukenraam. De westvleugel is blind; aldaar de natuurstenen gedenksteen ter herinnering aan de eerstesteenlegging in 1847 door A.J. Andreae, zoon van de opdrachtgever: Op den 24 Juny 1847 is door Arnoldus Johannes Andreae, oud 2 jaren en 5 maanden den eersten steen aan dit gebouw gelegd. Voor de achtergevel een terras (omstreeks 1970) met trappen naar de tuin en gemetselde bloembakken. Aan weerszijden een waakzame terracotta leeuw. (zie onderdeel 5 van de complexomschrijving) De detaillering der zijgevels weinig bijzonder; de verschillende raamvormen verwijzen naar verschillende bouwactiviteiten. PLATTEGROND. Deze is, met uitzondering van het aanbrengen van de serre en de interne reorganisatie die dit met zich meebracht, nagenoeg ongewijzigd. Een centrale gang over de breedte van het huis vormt op de begane grond de scheiding tussen de woonvertrekken en notariskamer aan voorzijde en de dienstvertrekken aan achterzijde, waarbij keuken, bijkeuken etc. door een dwarsgang worden gescheiden van klerkenkamer, kluis etc. Op de verdieping loopt eveneens een gang over de breedte; deze verschaft toegang tot de vertrekken aldaar, onder meer tot de grote zaal aan tuinzijde. Het interieur bevat nog vele waardevolle onderdelen uit de bouwtijd. Daaronder enkele stucplafonds, marmeren en houten schoorsteenmantels, kachelnissen, houten lambriseringen, paneeldeuren, binnenluiken, rondboogdoorgangen (gang), witmarmeren vloerplaten (gang; in het zand gelegd), trappartij, tegeltableau en kluis (in voormalige klerkenkamer; polychroom, met wapen Kollumerland en symbolen notariaat) en glas-in-loodramen met Art Nouveau motief; in de grote zaal de oorspronkelijke Empire afwerking (kleurstelling: wit en goud); de zolder met grenenhouten kap op standvinkjes, alwaar houten houders voor droogpalen en twee houten, met zink beklede waterbakken.

Waardering

Voornaam HUIS van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde. Het huis is van belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bouw- en gebruiksgeschiedenis;
- vanwege de redelijke tot hoge mate van gaafheid van het ex- en interieur, in combinatie met een nagenoeg gave plattegrond en waardevolle interieuronderdelen met deels nog de oorspronkelijke afwerking;
- als, op grond van stilistische kenmerken, aan F. Stoett sr. toe te schrijven ontwerp;
- vanwege de toegepaste Eclectische bouwstijl, waaraan op harmonische wijze Art Nouveau motieven zijn toegevoegd;
- als goed voorbeeld van een voornaam huis met een parkachtige aanleg aan achterzijde en verzorgde voortuin;
- als essentieel ruimtelijk en functioneel hoofdonderdeel van het complex;

- vanwege de functioneel/ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex;
- als monumentaal en ruim teruggerooid bouwlichaam binnen de vrijwel aaneengesloten gevelwand langs de Voorstraat;
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de oostwest as door Kollum;
- als enig overgebleven voorbeeld van een buitenplaats langs die as.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 529469

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1654

Kollum

B

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Het VOORTERREIN bestaat tegenwoordig in een tuin met enkele monumentale kastanjes en eiken en enige oudere struiken (onder meer buxus). Een pad (gele klinkers) leidt met een bocht van het toegangshek naar de hoofdingang, alwaar het zich verbreedt en naar achteren doorloopt. Oorspronkelijk was sprake van een voorplein - de inrichting hiervan is echter niet bekend. Dit plein heeft voor de Tweede Wereldoorlog plaats gemaakt voor de huidige aanleg. ACHTERTERREIN met Roodbaardaanleg, bestaande in (het restant) van een grote vijver met brug, (gras)perken, halfverharde slingerpaden, monumentale beplanting en verrassende doorzichten. Oorspronkelijke situatie. De oorspronkelijke aanleg bestond in een S-vormige slingervijver met twee golvende bruggen met rustieke houten leuning. Verder waren er twee priëlen - een voor en een achter in de aanleg -, een moestuin, een appelhof, een broeikas met broeibakken, een hoenderpark en een tuinmanswoning. Alles gelegen op een voor een groot gedeelte door een waterloop omsloten terrein. Binnen de aanleg een afwisseling van slingerpaden en perken; het geheel gestoffeerd met bomen en struiken. Huidige situatie. Het voorste gedeelte van de aanleg is vrij open. Dit om vanuit het huis vrij uitzicht over de tuin te hebben en vanuit de tuin optimaal te kunnen genieten van het zicht op het huis en de weerspiegeling daarvan in de vijver. Om dit effect te versterken zijn de randen met boomgroepen beplant waardoor de tuin het voor Roodbaard kenmerkende besloten karakter krijgt. Binnen die beslotenheid slingeren onverharde enigszins bollende paden, met een systeem van waterafvoer via putten, zich rondom de waterpartij en de grillig gevormde perken. In combinatie met speels aangeplante boom- en heestergroepen ontstaan zo

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verrassende zichten binnen de aanleg en op het huis. De belangrijkste daarvan is de zichtlijn van het huis over de vijver naar het achterste deel van de aanleg. Over het smalste stuk van de waterpartij ligt een brug, vanwaar de wandelaar een blik is vergund op het huis en de weerspiegeling daarvan in het water. De brug wordt aan oostzijde begeleid door een treures, aan westzijde door een inmiddels zeer monumentale moerascipres. Voor het overige bestaat de houtopstand ondermeer uit eik, kastanje, beuk, es, linde, iep, populier, wilg, lariks, acacia, noot en plataan. Welke soorten tot het oorspronkelijke sortiment hebben behoord is bij ontbreken van een plantlijst niet bekend. Gebruikelijk bij de ontwerpen van Roodbaard, die zijn plantmateriaal onder meer betrok van de Friese firma's Wybren Krijns uit Joure en O.T. Bosgra uit Bergum, waren in elk geval één- en meerjarigen voor de perken, een exoot als de moerascipres en inheemse soorten als eik, (rode, groene en treur)beuk, (treur)es. (rode)kastanje, iep, linde, populier, lariks, acacia en plataan. Op grond van hun leeftijd moeten de moerascipres en diverse beuken, eiken en lindes uit de tijd van aanleg dateren. De keuze van het sortiment werd in belangrijke mate bepaald door vorm, bladkleur en -verkleuring, periode van bladverlies en plaats binnen de compositie. De huidige houtopstand is voor een deel aan verjonging toe. Het terrein kent een grote verscheidenheid aan stinzenplanten.

Waardering

Historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl, van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de tuinhistorische waarde. De aanleg:

- is van belang vanwege de ouderdom;
- is van belang als representatief voorbeeld van een deels in structuur, deels in detail gaaf bewaard gebleven aanleg in landschapsstijl;
- is, ondanks de latere inkorting, van belang als kenmerkend eerste helft 19de-eeuws tuinontwerp dat op grond van stijlkenmerken aan L.P. Roodbaard wordt toegeschreven;
- is van belang vanwege de aanwezigheid van solitaire en boomgroepen uit de tijd van de aanleg;
- is van belang vanwege de functioneel/ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van het complex;
- heeft ensemblewaarde vanwege de harmonieuze samenhang tussen de samenstellende onderdelen;
- is van belang vanwege haar ruim teruggerooide ligging binnen de vrijwel gesloten gevelwand van de Voorstraat.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 529470

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

In aanleg midden-19de-eeuwse golvende BRUG, gelegen in het park over het smalste deel van de slingervijver. De huidige ijzeren leuningen vervangen de zo kenmerkende (van oude foto's bekende) rustieke houten leuningen. Het houten brugdek is vernieuwd. Ondanks deze wijzigingen is de brug van groot belang als kenmerkend en op een strategisch punt in de aanleg gelegen parksieraad.

Waardering

BRUG van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de tuinhistorische en de ensemblewaarde. De brug is van belang:

- als kenmerkend 19de-eeuws parksieraad;
- vanwege de ornamentele waarde;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de grote compositorische waarde;
- vanwege de functioneel/ruimtelijke relatie met de parkaanleg en het huis.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Brug(L)

Monumentnummer*: 529471

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

PRIEEL, midden 19de eeuw. Van de oorspronkelijk twee priëlen is het exemplaar het dichtst bij het huis bewaard gebleven - zij het in nogal vervallen staat. Houten prieel onder meerhoekig houten dakje bekleed met riet en zink (oorspronkelijk met sierrandje). De binnenwanden bekleed met vlechtwerk (hout). De houten ramen met aardige verdeling zijn nog bewaard.

Waardering

PRIEEL van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de tuinhistorische en de ensemblewaarde. Het prieel is van belang:

- als kenmerkend 19de-eeuws parksieraad;
- vanwege de ornamentele waarde;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de compositorische waarde;
- vanwege de functioneel/ruimtelijke relatie met de parkaanleg en het huis.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Priëel

Monumentnummer*: 529472

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

TWEE TERRACOTTA LEEUWEN, gelegen aan weerszijden van het terras aan tuinzijde, maar afkomstig van de verplaatste ingangspartij aan voorzijde. Vermoedelijk vervaardigd bij de terracotta fabriek van E.C. Martin te Zeist omstreeks het midden van de 19de eeuw.

Waardering

Twee leeuwen van algemeen cultuurhistorisch, kunsthistorisch en tuinhistorisch belang

- vanwege de ouderdom;
- als kenmerkende 19de-eeuwse parksieraden;
- vanwege het materiaalgebruik;
- vanwege de hoge mate van oorspronkelijkheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529473

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 september 2006
Kadaster deel/nr: 50655/11

Complexnummer

529467

Complexnaam

-

Woonplaats*

Kollum

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Voorstraat

Nr*

87

Toev.*

Postcode*

9291 CE

Woonplaats*

Kollum

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Kollum

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1716

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

HEKWERK, midden 19de-eeuw. Samenstel van giet- en smeedijzeren spijlen en regels met pijlpuntbekroning en verdichting aan onderzijde. Aan Voorstraatzijde openslaande inrijhekken tussen forse natuurstenen hekpalen; oorspronkelijk met ijzeren geleiderails op natuurstenen ondergrond (nog aanwezig); het hekwerk aan steegzijde (toegang tot voormalige praktijk) soberder van uitvoering.

Waardering

Hekwerk is van algemeen cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de kenmerkende midden 19de-eeuwse vormgeving;
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik;
- als markering van de toegang tot de buitenplaats;
- vanwege de functioneel/ruimtelijke relatie met het huis, het voorterrein en de Voorstraat.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie